

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 87

Podgorica, 21.01.2022. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru Opštine Tivat (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1350 od 21.12.2021. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Prihvata se prigovor Opštine Tivat, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1350 od 21.12.2021. godine, i privrednom društvu Lokalni javni emiter „Radio televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice, kao javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Gradska televizija“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja čl. 55 st. 6 al. 1) Zakona o elektronskim medijima, čl. 7 st. 1 al. a), čl. 8 st. 1, čl. 11 st. 1 i 2 i 12 st. 3 Pravilnika o programskim standardima ("Sl. list Crne Gore", 35/11, 07/16 i 08/19) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-10, prilikom emitovanja priloga u okviru informativne emisije „Dnevnik“ emitovane dana 5. decembra 2021. godine, u terminu od 19:08:31 do 19:11:20 časova.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. kršenja obaveze emitera da doprinosi nepristrasnom informisanju javnosti o događajima u zemlji (član 55 stav 6 alineja 1 Zakona o elektronskim medijima i član 7 stav 1 alineja a) Pravilnika o programskim standardima);
 - b. kršenja načela nepristrasnosti i objektivnosti (član 8 stav 1 Pravilnika o programskim standardima);
 - c. kršenja obaveze da programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike (član 11 stav 1 Pravilnika o programskim standardima);
 - d. kršenja zabrane da se programskim sadržajima tendenciozno promovišu interesi jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca (član 11 stav 2 Pravilnika o programskim standardima);
 - e. uskraćivanja prilike osobama čije se ime spominje da učestvuju u programu ili da komentarišu navode o nepodobnim djelima ili negativne konotacije (član 12 stav 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Privrednom društvu Lokalni javni emiter „Radio televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Gradska televizija“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije za elektronske medije i izdatim Odobrenjem za emitovanje br. O-TV-J-10.
4. Privredno društvo Lokalni javni emiter „Radio televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice, dužno je da u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „Gradska televizija“, u okviru informativne emisije „Dnevnik“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je javnom emiteru opšteg televizijskog programa 'Gradska televizija' upozorenje zbog propuštanja da doprinese nepristrasnom i objektivnom informisanju javnosti, na pravičan i izbalansiran način, bez tendencioznog promovisanja interesa

jedne strane. Upozorenje je izrečeno i zbog uskraćivanje prilike spominjanim subjektima da komentarišu sadržaje sa negativnim konotacijama na njihov račun."

5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 21.12.2021. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je prigovor Opštine Tivat, na rad privrednog društva Lokalni javni emiter „Radio televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice, kao javnog emitera opšteg televizijskog programa „Gradska televizija“ (zaveden kod Agencije pod br. 02-1350 od 21.12.2021. godine).

Prigovor se odnosio na prilog emitovan dana 5. decembra 2021. godine, u okviru informativne emisije „Dnevnik“, u terminu od 19:08:31 do 19:11:20 časova (2 minuta i 49 sekundi). Predmet prigovora je potencijalno kršenje čl. 55 st. 6 al. 1 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), čl. 7 st. 1 alinea a), čl. 8 st. 1 i 2, čl. 11 st. 1 i 2, čl. 12 st. 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-10.

Podnosilac prigovora ističe da „u uvodnom dijelu gospođa Dević navodi 'da Opština Tivat prijeti već nekoliko mjeseci Hrvatskoj građanskoj inicijativi koju hoće da iseli iz partijskih prostorija, kao i da upozorenje stiže i za korišćenje Doma kulture u Lastvi kojeg je tivatska zajednica obnovila sopstvenim sredstvima i privedla namjeni', pa pojašnjava da „Opština Tivat nikome nije, niti će prijetiti, već štiteći interese svih građana sprovodi postupak namirenja duga jednog političkog subjekta koji jeste dužan za korišćenje jednog opštinskog, a nikako privatnog ili partijskog prostora“.

U nastavku podnosilac prigovora citira sporne djelove priloga, pa ukazuje da se „rad sadašnje lokalne vlasti isključivo bazira na poštovanju pozitivnih pravnih propisa, koji će važiti jednako za sve njene građane i subjekte na njenoj teritoriji, i koje će isti jednako morati poštovati bez i da 'umišljaju' i razmišljaju, bez obzira na političku pripadnost i ucjene, te uzimajući da opština Tivat nikoga ne istjeruje, a samim tim ni jedan politički subjekt iz Doma kulture u Donjoj Lastvi, jer isti formalno pravno nema (ili ne bi trebalo da ima) dodirne tačke sa navedenim, da drugi domovi kulture ne 'zjape' prazni, već da ih koriste mjesne zajednice, sportski klubovi, udruženja i druga pravna lica koja plaćaju najam za korišćenje“.

Po mišljenju podnosioca prigovora „uzimajući sve navedeno u obzir jasno je da se radi o narušavanju profesionalnih standarda, iznošenju lažnih i neproverenih informacija, jasnim ispoljavanjima subjektivnosti i političkoj ostrašćenosti novinara sa direktnom namjerom pogrešnog targetiranja i nanošenja štete administraciji opštine Tivat kao kolektivu i predsjedniku opštine kao njenom reprezentu“.

Na kraju izjašnjenja podnosilac prigovora moli Agenciju da reaguje u skladu sa svojim ovlaštenjima.

Postupajući po osnovu navoda iz prigovora, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanih programskih sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 24.12.2021. godine (akt broj 02-1350/1 od 24.12.2021. godine). Agencija je dana 28. decembra 2021. godine pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-10 i uputila je tim povodom emiteru zahtjev za izjašnjenje (akt broj 02-1350/2 od 28.12.2021. godine).

U ostavljenom roku emiter nije dostavio traženo izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja došlo do kršenja pravilnika, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Članom 55 st. 6 al. 1 Zakona i čl. 7 st. 1 al. a) Pravilnika propisana je obaveza emitera koji proizvode (uređuju i emituju) informativni program da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.
- Načelo objektivnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivna način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija

postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti (čl. 4 st. 1 al. i) Pravilnika).

- Načelo nepristrasnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog (čl. 4 st. 1 al. j) Pravilnika).
- Načelo tačnosti podrazumijeva obavezu elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabranu emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost (čl. 4 st. 1 al. k) Pravilnika).
- Načelo slobode objavljivanja komentara je definisano kao sloboda elektronskih medija da u skladu sa svojom uređivačkom politikom komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, državnih organa, političkih partija i drugih institucija, kao i obaveza da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu (čl. 4 st. 1 al. l) Pravilnika).
- Članom 4 stav 1 tačka m) Pravilnika pravilo druge strane definiše kao obavezu elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. Ovo načelo ne dozvoljava jednostrane napade na ličnosti, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja u vezi sa pojedinim ličnostima, društvenim grupama ili institucijama, bez novih relevantnih podataka koji bi opravdali produženo ili ponovljeno izvještavanje o istoj pojavi, događaju, instituciji ili ličnost.
- Članom 8 st. 1 Pravilnika je predviđeno da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane, dok je u stavu 2 definisano da se događaji moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni.
- Članom 11 st. 1 Pravilnika predviđeno je da programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike.
- Članom 11 st. 2 Pravilnika je propisano da se programskim sadržajima ne smiju tendenciozno promovisati interesi jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, posebno ukoliko se takvi sadržaji emituju sistematično tokom određenog vremenskog perioda.
- Članom 12 stav 3 Pravilnika je propisano da kada se u programskim sadržajima iznose navodi o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti ili ako sadrže negativne konotacije na račun bilo koje osobe ili organizacije, osobama čije se ime spominje pružice se prilika da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, uvida u snimak emitovanog sadržaja i izjašnjenja emitera, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je dana 05.12.2021. godine emitovao centralnu informativnu emisiju „Dnevnik“ u terminu od 18:59:14 do 19:28:10 sati. U okviru navedenog sadržaja, u periodu od 19:08:31 do 19:11:20 sati (2 minuta 49 sekundi), emitovan je programski segment čiji je opis dat u tački 2.
2. Voditeljka u studiju: „*Nastavljamo sa ostalim političkim temama. Iz opštine Tivat već nekoliko mjeseci prijete Hrvatskoj građanskoj inicijativi da će ih iseliti iz partijskih prostorija. Upozorenje im stiže i za korišćenje Doma kulture u Donjoj Lastvi, zgradi koju je tivatska zajednica obnovila i sopstvenim sredstvima privela namjeni. U toj partiji su uvjereni da su pritisci politički motivisani.*“

Novinarski tekst (OFF): „Hrvatska građanska inicijativa u Tivtu, pod pritiskom je predsjednika opštine, Željka Komnenovića koji je najavio njihovo prinudno iseljenje iz partijskih prostorija u centru grada. Takvu odluku iz opštinske administracije opravdavaju navodnim dugom HGI-ja od šezdeset pet hiljada eura, što iz te partije demantuju.“

U nastavku je emitovana izjava Adrijana Vuksanovića, predsjednika HGI-ja.

Adrijan Vuksanović: „Mi im dugujemo, sve ukupno, u preciznom iznosu nula eura, za to, zašto nas oni optužuju. Ako neki misle u lokalnoj samoupravi, koji su prvi put došli u toj poziciji, da se nešto pitaju, pa ako su sada umislili da će se pitati i za te stvari, ako misle da mogu da se igraju politike i na toj razini, grdno se varaju.“

Novinarski tekst (OFF): „Iz Hrvatske građanske inicijative tvrde, da je ipak riječ o ucjeni.“

Adrijan Vuksanović: „Politički vas ucjenjuju uvijek oni koji imaju poimanje iskustva i znanja, ali, zapravo, i samouvjerenosti. Da smo mi, ono što oni permanentno govore o nama, željni vlasti, pa mi bi sad pohrlili u vlast. Sad, da tražimo bilo što, dali bi nam. Samo da oni zadrže te fotelje. Ali mi nismo takvi.“

Novinarski tekst (OFF): „Da je Hrvatska građanska inicijativa trn u oku lokalnoj vlasti u Tivtu potvrđuje i namjera da ih istjeraju iz Doma kulture u Donjoj Lastvi. O tome su iz partije obavjestili Državu Hrvatsku.“

Adrijan Vuksanović: „Mi smo ga, prije deset godina, obnovili. Kad kažem mi, mislim na Hrvatsku organiziranu zajednicu i sada tim i takvima, njima je problem Dom kulture u Donjoj Lastvi, koji je živ, koji je uistinu Dom kulture. Imate Dom kulture u Lepetanama, u Gradišnici, u Krašćima koji zjape puni prašine, prazni za koje, malo ko, više i zna. Oni njima nisu interesantni, njima je interesantan ovaj Dom kulture u Donjoj Lastvi.“

Novinarski tekst (OFF): „Vuksanovića ne čude napadi iz gradske uprave, jer se davljenik hvata za slamku, ali su, kaže, naišli na prepreku koja je tvrd orah.“

Adrijan Vuksanović: „Lokalna vlast, po svaku cijenu, želi da zadrži svoje funkcije i fotelje i neodgovorno se ponaša prema građanima. Oni sad nas ucjenjuju i žele da kažu da smo mi krivi što ne mogu oni pozlatiti Tivat kako bi ga inače pozlatili, samo da imaju tog jednog odbornika.“

Novinarski tekst (OFF): „Za kraj godine, Komnenović i administracija mogu pozlatiti Tivat jedino ukrasima u toj boji koja će blješati porod mora, uz onu narodnu 'Nije zlato sve što sija'. Za Gradsku Radio Televiziju, Dubravka Perović.“

Kao pokrivalice za gore navedeni tekst korišćeni su snimci zabilježeni ispred i unutar prostorija opštine Tivat, tokom zasjedanja opštinskog parlamenta, kao i kadrovi zabilježeni ispred prostorija Doma kulture u Donjoj Lastvi, bez vremenskog određenja. Takođe su korišćeni dnevni i noćni kadrovi gradske marine u Tivtu.

3. Uvažavajući pravo na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, oni su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da, u skladu sa njegovom uređivačkom politikom, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost, te da objavljuje, prenosi informacije ili komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoji od ostalih vijesti i informacija, posebno onih kojih se odnose na istu temu.
4. Emitovani prilog sadrži izvode iz razgovora sa predsjednikom HGI-ja Adrijanom Vuksanovićem koji se odnose na prinudno iseljenje ove političke partije iz partijskih prostorija u centru grada od strane opštine Tivat, što se bez sumnje može smatrati pitanjem od interesa za javnost.
5. Međutim, prilikom emitovanja navedenog priloga, lično uvjerenje i mišljenje novinara uticalo je na način predstavljanja teme priloga. Time je prekršeno „načelo nepristrasnosti“. Takođe, emiter informaciju nije predstavio na objektivni način, već je uređivačkom intervencijom i emitovanjem izjave zajedno sa svojim komentarom favorizovao jednu stranu i uticao da se tema priloga ne predstavi na objektivni način, čime je prekršio „načelo objektivnosti“.

6. Polazeći od ozbiljnosti navoda koje je gospodin Vuksanović iznio u intervjuu „Politički vas ucjenjuju uvijek oni koji imaju pomankanje iskustva i znanja, ali, zapravo, i samouvjerenosti. Da smo mi, ono što oni permanentno govore o nama, željni vlasti, pa mi bi sad pohrlili u vlast. Sad, da tražimo bilo što, dali bi nam. Samo da oni zadrže te foteljice. Ali mi nismo takvi.“, „Lokalna vlast, po svaku cijenu, želi da zadrži svoje funkcije i fotelje i neodgovorno se ponaša prema građanima. Oni sad nas ucjenjuju i žele da kažu da smo mi krivi što ne mogu oni pozlatiti Tivat kako bi ga inače pozlatili, samo da imaju tog jednog odbornika“, uz komentare novinarkе „Da je Hrvatska građanska inicijativa trn u oku lokalnoj vlasti u Tivtu potvrđuje i namjera da ih istjeraju iz Doma kulture u Donjoj Lastvi“, „Za kraj godine, Komnenović i administracija mogu pozlatiti Tivat jedino ukrasima u toj boji koja će blješati pored mora, uz onu narodnu 'Nije zlato sve što sjija'“, ne može se naći opravdanje da se ne objavi stav predstavnika opštine Tivat na koje se ovi navodi odnose. Na taj način emiter nije, na pravičan i izbalansiran način, omogućio predstavljanje i stava lica na koga se navodi odnose, već je tendenciozno promovisao samo stavove „jedne strane“, što je suprotno članu 11 st. 1 i 2 Pravilnika. Emiter je uskratio priliku subjektima, na koje se navodi odnose, da učestvuju u programu ili da komentarišu navode o njima ili negativne konotacije koje su iznesene na njihov račun.
7. Nema opravdanja za izostanak bar pokušaja da se stupi u kontakt sa bilo kim od predstavnika opštine Tivat na koje se odnose negativni navodi/konotacije, kako bi se pribavio komentar povodom iznesenih optužbi. Na taj način, emiter je na diskriminišući način predstavio pitanja o kojima je bilo riječi u prilogu.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter prekršio obaveze vezane za proizvodnju informativnog programa, odnosno da je u predmetnom slučaju prekršen čl. 55 st. 6 al. 1 Zakona, čl. 7 st. 1 alineja a), čl. 8 st. 1 i 2, čl. 11 st. 1 i 2, čl. 12 st. 3 Pravilnika o programskim standardima i tač. 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-10.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog Rješenja.

Emiteru je naloženo da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije www.aemca.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Opština Tivat, predsjednik Opštine g. Željko Komnenović
- Privredno društvo Lokalni javni emiter „Radio televizija Podgorica“ d.o.o, direktor
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva